

syn til, hvad Lejerne og de handlende siger; det er dog Mennesker, som ogsaa har Krav paa, at der bliver taget Hensyn til dem her i Samfundet. Men det Hensyn, der vises dem, er efter min Mening ganske minimalt.

Jeg maa maaske et Øjeblik beskæftige mig med Indberetningerne fra de Kommuner, hvor Huslejensævnene er ophævet. Der er saaledes Meddelelser om Lejeforhøjelser. Fra Odense foreligger der en Udtalelse, hvori man officielt erkender, at der trods Forbudet mod Lejeforhøjelser før Juli 1923 dog er foretaget Lejeforhøjelser tidligere. Grundejerforeningen i Odense mener, at Huslejen for en Del Bjendommers Vedkommende vil blive forhøjet til 1. Juli 1923, medens Lejerforeningerne udtaler, at der allerede er sket en Mængde Forhøjelser, og at Lejen gennemsnitlig er mere end dobbelt saa høj, som den var i 1914, og for nogle Lejligheders Vedkommende er næsten tredoblet. For Lejligheder, for hvilke Lejen i 1914 ikke er oplyst, andrager den forlangte Lejeforhøjelse 35—50 pCt. i Forhold til Lejen i November 1922, og for Forretningslejligheders Vedkommende er Lejekravene endda forholdsvis større. Naar man nu ved, hvor meget Huslejen er forhøjet under Huslejerreguleringen indtil 1922, og faar at vide, at der forlanges 35—50 pCt. mere nu, faar man nogle ganske forbløffende store Tal frem. I 1919 var Gennemsnitsforhøjelsen med Nævnenes Tilladelse omtrent 33 pCt. over hele Landet. Fra 1919 til 1922 skete der store Forhøjelser, særlig efter Loven af 1921. Men det, Huslejen var naaet til i 1922, kræver man nu glat væk i Odense yderligere forhøjet med 35 indtil 50 pCt. Det er jo lidet hyggelige Udsigter for Lejerne.

Det er tidligere fremhævet stærkt, for Resten ogsaa i Dag, at naar man blot kom af med Huslejerreguleringen, vilde Byggeriet komme i Gang af sig selv, det var Huslejelovgivningen, der hindrede Boligbyggeriet i at komme i Gang. Der foreligger en Beretning herom. Det er oplyst af 12 Købstæder, altsaa 12 af de Købstæder, som har ladet Nævnene falde bort, at Nævnenes Ophør ikke har haft nogen Betydning i saa Henseende, og 2 andre Købstæder meddeler, at der overhovedet ikke er Byggeforetagender i Gang i Kommunen. Kun fra Assens meddeles, at der er mere Livi det private Boligbyggeri, end der har været i desene Aar. Det er alt, hvad der forlyder fra den Side.

Det maa hovedsagelig være Københavns Grundejerforening, som den højtærede Minister bygger paa ved sin Fremsettelse af det foreliggende Lovforslag, men

de Paastande, denne Grundejerforening har fremsat, er tydelig nok ganske uholdbare. De findes væsentlig i en af dens Formand, Konstruktor Poul Rasmussen, udarbejdet Pjece, der hedder: „Kunstig Bolignød“. Det er for den, der kender lidt til Forholdene, mildest talt humoristisk, at nogen alvorlig Mand kan udsende en Bog om dette Emne, hvori der skrives, at Bolignøden i København er kunstig, men det har altsaa Hr. Poul Rasmussen gjort. Det forlyder, at Københavns Grundejerforening har været saa taknemmelig derover, at den har foræret ham 5 000 Kr. Det er saamænd heller ikke for meget for aandeligt at prostituere sig i den Grad, som Hr. Rasmussen har gjort i sin Pjece. Dens Paastande er udførligt tilbagevist af kompetente Myndigheder i København, saaledes Københavns Magistrat og Medlemmer af Borgerrepræsentationen. Borgmester Kaper protesterer saaledes paa det kraftigste imod, at Bolignøden her i København skulde være kunstig frembragt, og han kommer til det Resultat, at med samme Beboerantal pr. Værelse som i 1914 skulde den i Tidsrummet 1914—22 stedfundne Befolkningstilvækst paa 77 000 udkræve 64 167 Værelser, medens der kun er tilkommet 52 076, saa at denne Periode slutter med, at der endnu udkræves 12 191 Værelser her i København, og at det manglende Boligrum med 2—3 Værelser Lejligheder svarer til ca. 4 800 Lejligheder, altsaa omtrent 5 000 Lejligheder. Naar der saa regnes med, at der her i København skal være en Lejlighedsledighedsreserve paa et Par eller 3 pCt., og at det vil kræve yderligere 4 000—5 000 Lejligheder, vil der altsaa til en virkelig Ophævelse af Bolignøden her i København, for der endogsaa kan blive Tale om nogen virkelig Konkurrence, kræves mellem 8 000 og 9 000 nye Lejligheder paa 2—3 Værelser Størrelse. Dette Skrift, som er udsendt af Københavns Magistrat og Borgmester Kaper som Protest mod Grundejerforeningens Fremstilling, tilføjer for Fuldstændigheds Skyld, at de Tal, Grundejerforeningen har nævnt i denne Forbindelse, er i sig selv urigtige. Mere kan der ikke godt siges.

Københavns Magistrats 3die Afdeling, af hvilken Borgmester Viggo Christensen er Leder, udtaler sig endnu mere udførligt og afgjort imod den Paastand, at Bolignøden her i København kun er kunstig. Det nævnes her, at Familier nu indligger i stort Tal her i København i enkelte Værelser med fælles Køkken enten for 2 eller 3 eller indtil 10 Familier og med fælles Benyttelse af W. C., Korridor og Vaskehus.